

לכבוד הרב יוסף ליברמן שליט"א,

תודה על מכתבו!

ראשית אשיב על סיום מכתבו, ואודיעו שחלילה לא אחזור בי חנם כלל ועודני מפיץ הקונטרס בכל עת בס"ד (ויהי רצון שאזכה להפיצו ברוב עם במירון בל"ג בעומר הקרב). וכבר אמרו ז"ל "לא תגורו מפני איש — אל תכניס דבריך מפני איש".

קרוב לודאי שלא תשתדל להבין את תשובתי לדבריך, כשם שלא עיינת בקונטרס, רק קראת זעיר שם (כדמוכה מדבריך), אך כדי שלא יוכל כ"ת שליט"א להפטר בטענה שלא השבתי, אכתוב בקיצור.

הנה אתה בא אלי בפטומי מילי בלבד, ואנכי בא אליך בחז"ל וראשונים אשר חרפת. "אוי לדור שכך עלתה בימיו" שהרבנים חושבים ש"התורה מתחילה" מהן, עי' הוריות ב' ב' "דטועה במצוה לשמוע דברי חכמים", ולעולם "ערבך ערבא צריך". מנהג שמיקל נגד הגמרא יש לבטלו, וכן בהרבה סוגיות מגלים "עוון אבותם".

במ"ש על "שימש ת"ח" ו"הוסמך להוראה", הרב עצמו אפילו לא עיין, אך היו כמה וכמה ת"ח שעיינו, וגם אחר העיון לא היה בידם להשיב על גוף הטענות מגמרא וראשונים כלל, רק השיבו רובם בגערה מעין דרך כ"ת, א"כ אין לך הסכמה גדולה מזו שדברינו אמת לאמיתה של התורה (ועי' ש"ע יו"ד רמ"ב ג')! ועוברים על אמרם ז"ל חולין ו' ב' "מכאן לת"ח שאמר דבר הלכה שאין כו'".

ומ"ש ולא מעופפות כו', עיין חלק ראשון בעיון, בפרט ה"הבהרה" בסופו.

וגבי הח"ס שנהיה כאילו "דת יהודית" וכו', באמת דברי חז"ל לא משתנים לעולם ע"י מנהג מרוצת הדורות, וכונת רש"י "דרך בנות ישראל" דכשמצאו חז"ל שמצליחים לקיים הדבר ולעמוד בו, וגם ידעו שהדבר כשר ונצרך באמת, עשאוה כחובה. וכאן הדבר מנוגד לגמרא שבת, כמו שנתבאר בפנים הקונטרס בחלק שני, ואין להפוך הקערה. וכל כונת הח"ס שם לעורר (לפי דעתו), בפרט בשעה שהדור זלזל במנהגים (עיין למשל המג"א שהביא שם). וכן עשה ביו"ט שני, ועוד כידוע, ואכמ"ל. קלתא בחצר הוא דעת הירושלמי, והלכה כהבבלי.

ומ"ש ובלא כו', אדרבא, גילוי נשים נשואות בר"ה דאז וגילוי פ"נ (ועוד) דא"א בר"ה האידנא טעם אחד להם, היינו הכיסוי בבית, וכמו שנתבאר בקונטרס בחלק שני. וגבי הגברת הקדושה ראה בחלק ב' ריש עמ' 20. ואין כאן "קולא" לגלות, עי' חלק שני עמ' 7, ועי' עמ' 11 שם, ועוד.

יותר מזה א"א להעלות עבור כ"ת שליט"א על הכתב.

ויהי רצון שנזכה לשוב בתשובה שלמה במהרה. באהבה רבה, המחבר